

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

електронний навчальний курс

Юденкова Олена. Методика впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО, 2023, 47с.

Наслідки впливу розвитку «Індустрії 4.0», тривалі соціально-економічна криза та воєнно-політичний конфлікт, агресивна війна з боку російської федерації на територіях України зумовлюють термінове реформування підготовки кваліфікованих робітників - людського капіталу для промислових підприємств та сфери обслуговування. Процеси формування, відтворення та реалізації людського потенціалу, підвищення його конкурентоспроможності обумовлені також посиленням євроінтеграційного розвитку України. У всіх галузях науки і технологій сьогодні спостерігається прискорення розвитку та відповідно до цього зростання кількості відкриттів, що спонукає до використання в житті, побуті, бізнесі та навчанні безлічі факторів: технологічні можливості для аналізу великих масивів даних, зростання обчислювальних потужностей та швидкості обробки інформації, удосконалення штучного інтелекту та інтеграції реального та віртуального світів, коли люди та пристрої виступають як рівні сторони спілкування (Інтернет речі). Сучасні ІКТ-системи забезпечують глобальний обмін знаннями в реальному часі, швидке впровадження нових технологій у бізнес і виробництво, а також безпосередньо в освіту.

У майбутнє десятиліття технології кардинально та незворотно змінять не тільки наш світ, а й спонукатимуть до трансформації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О), що передбачає створення гнучкої й адаптивної системи планування та забезпечення професійно-практичної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, має відповідати запитам як цифрової економіки так і викликам шостого технологічного укладу, в основі якого лежить поєднання «біо, нано, інфо, когно», забезпечувати максимально повне використання потенціалу цифрових технологій.

Відповідно до умов нового технологічного середовища та оновленої в державі нормативно-правової бази з питань професійної освіти існує реальна потреба оновлення змісту професійно-практичної та теоретичної в ЗП(ПТ)О, навчання педагогічних працівників закладів професійної освіти новим інтеграційним методикам навчання майбутніх кваліфікованих робітників, що будуть враховувати системне оновлення змісту освіти.

В електронному навчальному курсі «**Методика впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників**» обґрунтовано застосування авторської методики навчання на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, що обумовлено необхідністю опанування ними системно-діяльним та компетентним підходом, навичками реалізації певних форм, методів, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені для досягнення педагогічної мети – впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників.

Курс спрямовано на формування у слухачів знань, умінь, навичок та досвіду діяльності щодо ефективного впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників для підвищення її якості та результативності.

Матеріали Е-курсу можуть бути опановані в off-line і on-line режимах. Розроблено модель впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників як примірну для застосування в закладах професійної освіти.

Для майстрів виробничого навчання та викладачів професійно-теоретичної підготовки закладів професійної (професійно-технічної) освіти, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації, а також усіх, хто цікавиться питаннями трансферу технологій у зміст професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників.

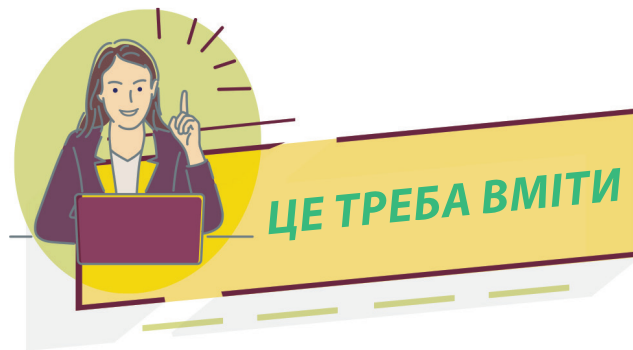
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНРОЛЮ

РЕФЛЕКСІЙНА АНКЕТА

ЗАВДАННЯ

ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

«МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ»

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	228
АНОТАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ.....	229
ПРОФІЛЬ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ	231
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ ТА ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ	236
ТЕОРЕТИЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ: ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ЗА ТЕМАМИ	237
ТЕМА 1	
ІННОВАЦІЙНО-ВИРОБНИЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ...	238
1.1. Історико-педагогічний аспект використання інноваційних виробни- чих технологій у підготовці кваліфікованих робітників	239
1.2. Тенденції розвитку сучасних виробництв	242
ТЕМА 2. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ. МОДЕЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕНОЛОГІЙ У ПІДГО- ТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ.....	245
2.1. Обґрунтування педагогічних умов використання інноваційних вироб- ничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.....	246
2.2. Характеристика моделі реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітни- ків: компоненти, етапи впровадження.....	249
2.3. Розкриття технології забезпечення реалізації моделі використан- ня інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.....	251
ТЕМА 3. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ. ДИДАКТИЧНЕ ПРОЄКТУВАННЯ НОВОГО ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ РИНКУ ПРАЦІ.....	254

ТЕМА 4. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTI ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВА- ЧІВ ЗП(ПТ)О ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	256
ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	258
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.....	262
ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ.....	263
ЦИФРОВА БІБЛОТЕКА	265

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Пояснювальна записка

Сучасний науково-технічний і культурний прогрес, удосконалення технологій науки і виробництва зумовлюють пошук і впровадження нових концептуальних підходів до системи підготовки кадрів, змін традиційної структури професійної підготовки взагалі й системне оновлення змісту навчання зокрема.

Формування ринкових відносин, реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, демократизація суспільного життя та відновлення економічної діяльності регіонів визначають зміну цільових орієнтирів професійної (професійно-технічної) освіти. Економічна нестабільність в державі внаслідок втрат світової економіки від коронавірусу та нападу РФ на Україну, постійні зміни законодавства, неврегульованість у такі складні для держави періоди ринку праці значно підвищують вимоги до ЗП(ПТ)О в питанні оновлення методик підготовки кваліфікованих робітників.

Успішність професійної діяльності кваліфікованих робітників визначається умінням трансформувати науково-технічні досягнення в конкретне виробництво, рівнем виробничої культури. Отже, мета реформування професійної (професійно-технічної) освіти – підготовка кваліфікованих робітників до праці в умовах стрімкого оновлення технологій і обладнання, формування в них високого рівня технологічної компетентності, мобільності, інформованості, здатності до системного професійного розвитку в умовах швидких трансформацій. Відповідно до цього, педагогічні працівники ЗП(ПТ)О повинні володіти методиками формування готовності у майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

Актуальність електронного курсу «Методика впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників» обумовлюється необхідністю опанування педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О системно-діяльним та компетентним підходом, навичками реалізації певних форм, методів, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені для досягнення педагогічної мети – впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників.

Мета програми електронного курсу: полягає в формуванні у слухачів курсу знань, умінь, навичок та досвіду діяльності ефективного впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників для підвищення її якості та результативності

Електронний курс розроблено для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта» на всіх етапах курсів підвищення кваліфікації за різними моделями навчання (очною, заочною, очно-дистанційною, дистанційною). Матеріали Е-курсу можуть бути опановані в off-line і on-line режимах.

Бюджет навчального часу становить 8 годин, з яких: лекція (2 год.), семінарські заняття (6 год.).

Завдання курсу полягає в: ознайомленні слухачів курсів підвищення кваліфікації із сутністю проблеми в педагогічній теорії та практичній діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо методів виявлення особливостей зміни характеру і змісту праці кваліфікованих робітників за галузевим принципом; підвищенні рівня окремих складових професійної компетентності педагогічних працівників щодо методики виявлення та впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників; ознайомленні слухачів курсів підвищення кваліфікації із сутністю побудови моделі реалізації педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників; систематизації та удосконаленні знань щодо визначення рівнів сформованості готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу з ЕНК «МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ» полягає в єдності його цілей, змісту, дидактичного процесу й організаційних форм та являє собою сукупність інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні його етапи – від надання навчальної інформації, її сприйняття, усвідомлення й застосування з метою оволодіння визначеним обсягом знань та переліком визначених компетентностей (методикою впровадження інноваційних виробничих технологій (далі – ІВТ) у підготовку кваліфікованих робітників» до контролю результатів впровадження експериментального курсу. Унормована в ЕНК сукупність зазначених нижче матеріалів складає його навчально-методичне забезпечення (опорні конспекти, вправи, ситуаційні завдання, анкети на рефлексію).

АНОТАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ

Ефективність діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти з підготовки конкурентоспроможних кваліфікованих робітників значною мірою залежить від результативності запровадження сучасних технологій навчання, що ґрунтуються на методичних засадах впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях і новітніх практиках.

В Україні нагромаджено значний досвід підготовки кваліфікованих робітників у ЗП (ПТ)О. У статті 15 Закону України «Про освіту» зазначено, що метою професійної (професійно-технічної) освіти є формування і розвиток професійних компетентностей особи, необхідних для професійної діяльності за певною професією у відповідній галузі, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності і перспектив кар'єрного зростання впродовж життя. Проте, реформувати систему професійної (професійно-технічної) освіти не можливо, якщо не впроваджувати нові підходи та методики до проектування освітніх процесів, забезпечивши цим, рух України до європейського освітнього простору.

За результатом роботи співробітників Світового банку та участі зовнішніх експертів підготовлено фундаментальну працю «Навички для сучасної України» (© 2017 Міжнародний банк реконструкції та розвитку / Світовий банк 1818 N Street NW, Washington DC 20433), у якій здійснюється акцент на один із ключових факторів, які обмежують збільшення продуктивності – невідповідність навичок робочої сили. Провідні тези дослідження спрямовують увагу на дані й факти для розробки та імплементації державної політики України у сфері професійної освіти: для покращення розвитку та застосування навичок слід реалізовувати різні заходи політики. Такі заходи можуть зачіпати різноманітні сфери, як-от зміни у структурі

управління професійною освітою, удосконалення змісту освітніх і навчальних програм, розвиток інформування про ситуацію на ринку праці й навчальні програми, удосконалення трудового законодавства тощо; незалежно від професії та галузі працівники мають володіти передовими когнітивними, соціоемоційними та технічними навичками, щоб мати успіх на ринку праці.

Сьогодні активно відбувається переоцінка стратегії розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти, її реформування з урахуванням глобалізаційних змін, економічних можливостей, пошук нових прогресивних форм реалізації процесу підготовки кваліфікованих робітників. У Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022–2027 роки визначено наступні пріоритетні завдання:

- удосконалення системи професійної (професійно-технічної) освіти з урахуванням міжнародних стандартів і практик, сучасних і перспективних потреб ринку праці; запровадження удосконаленої моделі фінансування діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти з урахуванням реальних потреб у фінансуванні для забезпечення освітнього процесу;

- оновлення змісту професійної (професійно-технічної) освіти, розроблення та затвердження нових стандартів професійної (професійно-технічної) освіти з конкретних професій, впровадження в освітній процес інноваційних технологій навчання, забезпечення здобувачів професійної (професійно-технічної освіти) сучасними підручниками (навчальними посібниками) та їх електронними версіями;

- запровадження ефективних механізмів забезпечення проходження здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти виробничого навчання, виробничої практики відповідно до вимог професійних компетентностей, професійних стандартів;

- удосконалення роботи з професійної орієнтації учнівської молоді та професійного консультування здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти;

- оновлення програм із підвищення кваліфікації для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а також створення умов для професійного стажування, зокрема оволодіння сучасними виробничими технологіями; здійснення науково-методичного супроводу професійної (професійно-технічної) освіти; підвищення престижності праці педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, запровадження мотиваційних фінансових інструментів оплати їх праці із визначенням відповідних критеріїв щодо особистого внеску педагогічних працівників, рівня викладання, наповнюваності груп тощо;

- запровадження ефективних інструментів збору та оброблення статистичної інформації про стан ринку праці з метою прогнозування потреб у кадрах за професіями; сприяння реалізації міжнародних проектів у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Таким чином, запровадження інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників ЗП(ПТ)О пов'язується з уведенням в освітнє середовище інноваційних концепцій, в основу яких покладаються цілісні моделі навчально-виховного і навчально-виробничого процесів, засновані на єдності законів, закономірностей та провідних принципів професійного навчання. Підготовку до професійно-виробничої діяльності слід розглядати з двох боків: як процес підготовки, тобто навчання і виховання здобувачів освіти у ЗП(ПТ)О, й як результат підготовки, тобто готовність їх до професійної діяльності (рівень оволодіння здобувачами освіти професійними знаннями, уміннями і навичками, формування в них професійно-важливих якостей).

У цілісній системі суспільних відносин професійна (професійно-технічна) освіта тісно взаємопов'язана з економічним життям суспільства, яке змінюється у конкретних історичних

умовах і має враховувати глибинні якісні зміни у життєдіяльності різних соціальних систем на основі їх органічних взаємозв'язків і взаємовпливів, а зміст освіти завжди буде визначатись вимогами економіки. Так, у Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» зазначено: професійна (професійно-технічна) освіта – комплекс педагогічних і організаційно-управлінських заходів, спрямованих на забезпечення оволодіння громадянами знаннями, вміннями й навичками в обраній ними сфері професійної діяльності, розвиток компетентності та професіоналізму, виховання загальної і професійної культури.

Таким чином, кваліфіковані робітники, яких готують до професійної діяльності саме в ЗП(ПТ)О мають відповідати вимогам ринку праці і ця вимога стає основним критерієм оновлення навчально-виробничого та виховного процесу. Відповідно до цього, педагогічні працівники ЗП(ПТ)О мають володіти сучасними методиками впровадження інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників.

Електронний курс призначений для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Реалізація завдань для досягнення результатів ЕНК здійснюється шляхом:

- Самостійного опрацювання слухачами навчального матеріалу.
- Виконання контрольних-діагностичних матеріалів семінарських занять, спрямованих на вдосконалення вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання.
- Учасності в рефлексійно-оцінювальному блоці з метою використання здобутих знань, умінь (навичок) у професійно-педагогічній діяльності.
- Написанні та захисту на підсумковому етапі випускної роботи (на вибір).

ПРОФІЛЬ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Актуальність електронного курсу обумовлюється необхідністю опанування педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О системно-діяльнісним підходом, навичками реалізації певних форм, методів, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені для досягнення педагогічної мети – впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників.

Програма знайомить слухачів з:

- поняттям інноваційно-виробничих технологій як засобом формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до професійної діяльності;
- підходами щодо створення структурно-логічної моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників;
- підходами щодо дидактичного проектування нового змісту підготовки робітників в умовах викликів ринку праці;
- методикою оцінювання рівня сформованості готовності здобувачів ЗП(ПТ)О до застосування інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

Мета курсу полягає в формуванні у слухачів знань, умінь, навичок та досвіду діяльності щодо ефективного впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників для підвищення її якості та результативності.

Завдання курсу:

1) ознайомлення із сутністю проблеми в педагогічній теорії та практичній діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо методів виявлення особливостей зміни характеру і змісту праці кваліфікованих робітників;

2) підвищення рівня професійної компетентності слухачів щодо методики виявлення та впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників;

3) ознайомлення із сутністю побудови моделі реалізації педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників;

4) систематизація та удосконалення знань щодо визначення рівнів сформованості готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

Електронний курс призначений для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Освітній процес здійснюється за такими формами: лекція (2 год.), семінарське заняття (6 год.)

Навчально-методичне забезпечення курсу представлено науково-методичними матеріалами (лекція, семінарські заняття, завдання до самостійної роботи, вправи, опорні конспекти до занять) і списком рекомендованих джерел до тематики електронного курсу.

Профіль Типової освітньої програми електронного навчального курсу <i>«Методика впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників»</i>		
Обсяг курсу	На опанування матеріалів електронного навчального курсу передбачено 8 академічних годин, що відповідають 0,26 ЄКТС-кредиту	
Рівень програми	Безперервний професійний розвиток фахівців шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти	
A	Мета	
	Формування у слухачів знань, умінь, навичок та досвіду діяльності ефективного впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників для підвищення її якості та результативності	
B	Характеристика Типової програми	
1	Функціональна спрямованість	Розвиток умінь щодо обґрунтування та створення педагогічних умов в закладах професійної (професійно-технічної) освіти на засадах впровадження інноваційних виробничих технологій
2	Фокус Типової програми	Зосередженість на питаннях: - понятті інноваційно-виробничих технологій та педагогічних умовах їх впровадження як засобу формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до професійної діяльності;

		<ul style="list-style-type: none"> - ключових підходах щодо створення моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників; - базових інструментах дидактичного проектування нового змісту підготовки робітників в умовах викликів ринку праці; - методик оцінювання рівня сформованості готовності здобувачів освіти ЗП(ПТ)О до застосування інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.
3	Орієнтація Типової програми	Типова програма електронного курсу орієнтована на безперервний професійний розвиток педагогічних працівників та розвиток їх професійних компетентностей в області оновлення змісту освіти, створення якісного, практико-зорієнтованого освітнього середовища. Нові пріоритети в професійній діяльності.
4	Особливості Типової програми	<p>Типова програма електронного курсу орієнтована на розвиток усіх складових професійно-педагогічної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, оволодінні ними методикою впровадження інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників з акцентом на особливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вмінні аналізувати особливості змін характеру і змісту праці кваліфікованих робітників; - ознайомлення з методами виявлення педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників та здійсненні їх впровадження в освітній процес; - формуванні умінь побудови моделей реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників; - підвищенні рівня професійної компетентності слухачів щодо визначення сутності та структури готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності; - підвищенні рівня професійної компетентності слухачів щодо визначення рівня навченості, сформованості готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності;

		- підвищенні методичної компетентності щодо оновлення змісту освіти, розроблення курсів за вибором та методик їх реалізації.
5	Цільова група	Електронний курс розроблено для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта» на всіх етапах курсів підвищення кваліфікації за різними моделями навчання (очною, заочною, очно-дистанційною, дистанційною)
С	Професійні вимоги (компетенції) і продовження навчання	
1	Професійні вимоги (компетенції)	Визначає посадова інструкція фахівця
2	Продовження навчання	Типова програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення знань, умінь, навичок педагогічних працівників ЗП (ПТ)О в системі неформальної та інформальної освіти.
D	Стиль і методика навчання	
1	Підходи до викладання і навчання	Розвиток загальних і фахових компетентностей педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у процесі виявлення та впровадження ними інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників. Навчання відбувається за очною, дистанційною, очно-дистанційною формами з використанням компетентнісного, діяльнісного, інформаційного, комунікаційного, андрагогічного, особистісно зорієнтованого підходів
2	Система оцінювання	Результати навчання за Типовою програмою оцінюються (зараховано / не зараховано) на основі: підготовки відповідей на проблемно-пошукові питання, виконання завдань (проблемних вправ)се- мінарських завдань, виконання тестових завдань.
E	Ключові компетентності	
	Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці

	Загальні компетентності <i>Освітологічна</i>	здатність інтегрувати знання із сучасної філософії та соціології освіти, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах людиноцентризму, демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.
	Фахові компетентності	Відповідно до професійного стандарту «майстер виробничого навчання» (затверджено Міністерством економіки України від 17.08.2021 № 430-21) та педагог професійного навчання (затверджено Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) від 20.06.2020 № 1182
F	Програмні результати навчання	
	Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> – вміння виявляти та впроваджувати інноваційні виробничі технології у процес підготовки кваліфікованих робітників з дотриманням вимог ергономіки, техніки безпеки, виробничої гігієни та санітарії, ресурсозбереження, правових та етичних норм, норм інформаційної безпеки; – сутність педагогічних умов як категорії, яка необхідна для досягнення конкретної педагогічної мети; – використання системно-діяльнісного підходу та відповідних принципів щодо впровадження інноваційних виробничих технологій у процес підготовки кваліфікованих робітників; – проектування технологічних ланцюжків процедур, прийомів, форм взаємодії педагогічних працівників та здобувачів освіти, які дають гарантії освітнім результатам.
	Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати на практиці усі компоненти (штучно створені та об'єктивно сформовані) педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників – аналізувати зміст інноваційних виробничих технологій з метою їх раціонального, логічного і доступного відбору, структурування та впровадження в процес підготовки кваліфікованих робітників; – створення комплексного навчально-методичного забезпечення предметів за професійною спрямованістю з компонентом інноваційних виробничих технологій (створення курсів за вибором);

		– об'єктивно оцінювати результати навченості та готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності
	Диспозиції (цінності, ставлення)	– необхідність, доцільність та можливість застосування інноваційних виробничих технологій у процес підготовки кваліфікованих робітників; – важливість підвищення якості освітнього процесу у ЗП(ПТ)О шляхом створення педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій в процес підготовки кваліфікованих робітників.
Ключові слова		
Педагогічні умови, інновації, інноваційні виробничі технології, модель педагогічних умов, система розвитку навичок, результати навченості		

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ ТА ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

№ з/п	Тематичний план	Формальні заняття, кількість годин			
		Лекції	Семінарське заняття	Самостійна робота	Разом
1	<i>Інноваційно-виробничі технології як засіб формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до професійної діяльності</i>	2			
2	<i>Модель використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників</i>		2		
3	<i>Дидактичне проектування нового змісту підготовки робітників в умовах викликів ринку праці</i>		2		
4.	<i>Методика оцінювання рівня сформованості готовності здобувачів ЗП(ПТ)О до застосування інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності</i>		2		
Разом		2	6	0	8

ТЕОРЕТИЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Інноваційно-виробничі технології як засіб формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до професійної діяльності

Історико-педагогічний аспект використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників. Тенденції розвитку сучасних виробництв. Навички для сучасної економіки. Нормативно-правова база змісту підготовки кваліфікованих робітників.

Тема 2. Модель використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників

Обґрунтування педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

Характеристика моделі реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників: компоненти, етапи впровадження.

Розкриття технології забезпечення реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

Тема 3. Дидактичне проектування нового змісту підготовки робітників в умовах викликів ринку праці

Мета професійної підготовки. Дидактичне проектування змісту освіти з врахуванням інноваційних виробничих технологій. Дидактичні принципи побудови змісту підготовки кваліфікованих робітників. Дидактичне проектування в системі методичної роботи. Проектування моделі реалізації виокремлених педагогічних умов формування в учнів ЗП(ПТО) готовності до використання ІВТ у майбутній професійній діяльності.

Методика проектування функціональної структури діяльності майбутнього кваліфікованого робітника. Нові пріоритети в професійній діяльності майстра виробничого навчання ЗП(ПТ)О.

Тема 4. Методика оцінювання рівня сформованості готовності здобувачів ЗП(ПТ)О до застосування інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності

Результати навчання. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Визначення рівнів сформованості готовності до застосування інноваційних виробничих технологій учнів ЗП(ПТ)О.

Основний набір навичок, які найбільше цінуються в Україні. Можливі додаткові інструменти політики для покращення розвитку та застосування сучасних навичок.

ТЕМА 1

ІННОВАЦІЙНО-ВИРОБНИЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Історико-педагогічний аспект використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.
2. Тенденції розвитку сучасних виробництв.
3. Навички для сучасної економіки. Нормативно-правова база змісту підготовки кваліфікованих робітників.

Вимоги до умінь та навичок: вміти здійснювати спостереження за процесами розвитку суспільства, його трансформацією відповідно до розвитку нових виробничих відносин та відповідних йому рівню розвитку виробничих сил та системно впроваджувати виробничі інновації у зміст освіти кваліфікованих робітників, забезпечувати методичний супровід оновлення змісту підготовки.

Вимоги до знань: знати нормативно-правову базу з питань професійної (професійно-технічної) освіти, тенденції останніх наукових досліджень та розвитку технологій, підходи та методики щодо оновлення змісту освіти відповідно до актуальних напрямків розвитку науки, виробництва та потреб суспільства.

1.1. Історико-педагогічний аспект використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

Стрімкий розвиток високих технологій обумовлено необхідністю висококваліфікованих працівників і відповідної системи їх підготовки. Тому система освітніх послуг, а зокрема професійної (професійно-технічної) освіти стає важливим чинником формування та розвитку економічного потенціалу держави, особливо у воєнний та повоєнний період.

У сучасних умовах все більше проявляється зв'язок між рівнем освіти, кваліфікацією кадрового потенціалу та рівнем соціально-економічних трансформацій. Нові технології все більше набувають комплексного характеру, динамічно оновлюється обладнання, тому для швидкої підготовки конкурентоздатних працівників необхідні високоосвідчені педагогічні працівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі ЗП(ПТ)О).

Стратегія розвитку професійної (професійно-технічної) освіти (далі П(ПТ)О) визначає її місце у суспільстві й економіці країни через формулювання місії та візії, основні стратегічні й операційні цілі та завдання щодо їх досягнення, механізм реалізації та моніторингу, очікувані результати та способи їх вимірювання.

Реформування П(ПТ)О викликane посиленням глобальних викликів, які виникли перед світовою економікою на сьогодні, посиленням впливу глобального ринку праці й освітніх послуг, ризиків і загроз, які повстали перед економікою країни в останні роки, а найбільше – розвитком технологій нового покоління, загостренням демографічних і соціальних проблем тощо.

В умовах науково-технічного прогресу в галузях економіки відбувається широке впровадження інноваційних виробничих технологій на основі інформатизації, інтеграції та оптимізації багатьох процесів, «цифрової революції» та запровадження енергоефективності, принципів змін техніки та технологій, а отже зростають вимоги до професійної підготовки майбутнього кваліфікованого робітника. Досягнення нових цілей в освіті можливе за умови активної участі та зацікавленості педагогічних працівників.

Сьогодні у багатьох державах світу активно відбувається переоцінка стратегії розвитку системи професійної освіти, її реформування з урахуванням глобалізаційних змін, економічних можливостей і традицій культур, пошук нових прогресивних форм реалізації професійної (професійно-технічної) освіти. У Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022–2027 роки визначено такі пріоритетні шляхи:

- реалізації в системі професійної (професійно-технічної) освіти нової децентралізованої моделі управління та фінансування, орієнтованої на результати;
- оновлення змісту і підвищення рівня якості професійної (професійно-технічної) освіти;
- розвитку партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти;
- популяризації професійної (професійно-технічної) освіти;
- розбудови системи професійної орієнтації з метою залучення учнівської молоді та дорослого населення до навчання в системі професійної (професійно-технічної) освіти;
- підвищення мотивації викладацького складу, залучення молодих кадрів до роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти;

- нормативного забезпечення процедур для підтвердження результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти;
- реалізації програм міжнародної співпраці, академічної мобільності та обміну досвідом працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Використання інноваційних виробничих технологій у професійній підготовці кваліфікованих робітників в ЗП(ПТ)О пов'язується з уведенням в освітнє середовище інноваційних концепцій, в основу яких покладаються цілісні моделі навчально-виховного і навчально-виробничого процесів (освітнього процесу), засновані на єдності законів, закономірностей та провідних принципів професійного навчання.

Підготовку до професійно-виробничої діяльності слід розглядати з двох боків: як процес підготовки, тобто навчання і виховання учнів у ЗП(ПТ)О, й як результат підготовки, тобто готовність їх до професійної діяльності (рівень оволодіння учнями професійними знаннями, вміннями і навичками, формування в них професійно важливих якостей).

Відповідно, провідною соціально-педагогічною проблемою в суспільстві є і завжди буде виховання й розвиток зрілої, самодостатньої, самостійно активної особистості, яка має інтегровану здатність виконувати певну виробничу діяльність.

У цілісній системі суспільних відносин професійна (професійно-технічна) освіта тісно взаємопов'язана з економічним життям суспільства, яке змінюється у конкретних історичних умовах і має враховувати глибинні якісні зміни у життєдіяльності різних соціальних систем на основі їх органічних взаємозв'язків і взаємовпливів, а зміст освіти завжди буде визначатись вимогами економіки.

У **Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»**, професійна (професійно-технічна) освіта – комплекс педагогічних і організаційно-управлінських заходів, спрямованих на забезпечення оволодіння громадянами знаннями, вміннями й навичками в обраній ними сфері професійної діяльності, розвиток компетентності та професіоналізму, виховання загальної і професійної культури.

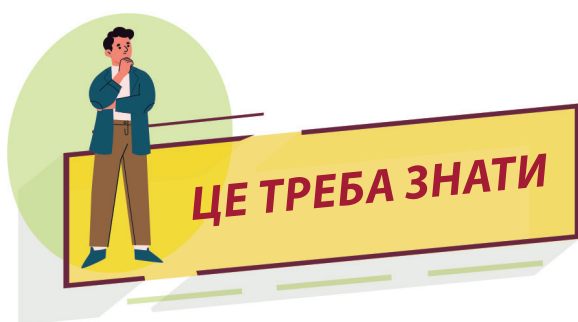
Кваліфіковані робітники, яких готують до професійної діяльності саме в ЗП(ПТ)О мають відповідати вимогам ринку праці ця вимога стає основним критерієм оновлення навчально-виробничого, виховного процесу. Закон України «Про освіту» визначає такі базові терміни та їх визначення:

- **кваліфікація** – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання);
- **компетентність** – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;
- **освітній процес** – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;
- **освітня діяльність** – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті;
- **освітня програма** – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання;
- **якість освіти** – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;
- **якість освітньої діяльності** – рівень організації, забезпечення та реалізації

освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг

Підготовка кваліфікованих робітників в Україні здійснюється як для сфери матеріального виробництва, так і для невиробничої сфери. Галузями національної економіки є: промисловість, будівництво, сільське господарство, торгівля, управління. Кожна галузь економіки поділяється на комплексні підгалузі та види виробництва, які характеризуються різним ступенем диференціації виробництва. Галузева структура економіки характеризує співвідношення валових випусків окремих галузей, великих народногосподарських комплексів і визначається часткою кожної галузі у загальному валовому випуску.

Найбільш складною галуззю національної економіки матеріального виробництва є промисловість, до структури якої входить 16 укрупнених галузей (електроенергетична, паливна, чорна та кольорова металургія, хімічна і нафтохімічна, машинобудівна, металообробна, лісова, деревообробна, легка, харчова та інші).

Педагогічні працівники ЗП(ПТ)О повинні вміти здійснювати теоретичний аналіз проблеми використання змісту професійної освіти інноваційних виробничих технологій; з'ясувати історичні етапи розвитку профільної професійної освіти в залежності від періодів розвитку економіки та

техніко-технологічного способу виробництва галузі; визначити реальний стан і залежність змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників від ступеню використання у виробництві нової техніки, матеріалів і технологій.

Динамічні зміни у виробничих технологіях, техніці, обладнанні, на думку вчених, потребують постійного оновлення знань, підвищення професійної майстерності. Використання інноваційних педагогічних технологій у системі професійної освіти, оскільки за цих умов зростає роль самоосвіти як майбутніх кваліфікованих робітників, так і педагогів професійної школи.

Педагогічний працівник ЗП(ПТ)О має знати як закони виробництва, так і закони педагогіки:

- 1) знання типів виробництва, для яких здійснюється підготовка робітників, за якими визначається виробничий профіль робітника;
- 2) знання рівнів механізації та автоматизації виробничих процесів для визначення змісту праці робітників;
- 3) знання ступеня неперервності технологічних процесів, за яким визначаються форми організації праці;
- 4) знання стану організації праці, за яким визначаються обов'язки робітників;
- 5) знання складу обладнання та предметів, що використовуються у процесі праці, на підставі яких визначається спеціалізація економіки;
- 6) знання федерального і регіонального компонентів у змісті професійно-технічної освіти;
- 7) знання основ взаємозв'язку загальноосвітньої і професійної підготовки, що дозволяє створити систему знань, навичок і умінь в учнів з різних предметів.

Таким чином, одним із вмінь педагогічного працівника є здійснення аналізу розвитку проблеми використання інноваційних виробничих технологій у професійній підготовці на практиці.

Аналіз впливу соціально-економічних і науково-технічних факторів дозволяє визначити, що відповідно до етапів розвитку технологічного способу виробництва відбувається **інтеграція за видами діяльності робітника:**

- *ручна, машинна, автоматизована, інтелектуальна праця;*
- відповідно до закону технологічного детермінізму інноваційні виробничі технології окремих галузей кожного періоду змінюють **зміст праці фахівців;**
- на основі об'єктивного закону відповідності змісту П(ПТ)О актуальному стану виробництва та ринку праці відбуваються зміни **у професійно-кваліфікаційній структурі** професійної підготовки робітників.

Отже, вимоги до формування готовності в майбутніх кваліфікованих робітників використовувати інноваційні виробничі технології у професійній діяльності потребують обґрунтування сучасного змісту, засобів і методів професійної освіти. Основою формування нового змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників має бути адекватне урахування якісних змін характеру і змісту праці: інтеграція професійних функцій, інтелектуалізація праці, гуманізація виробничих відносин, що потребує використання **інтегрованої** спеціальної дисципліни. Реалізацію комплексного підходу до оновлення професійної підготовки кваліфікованих робітників у ЗП(ПТ)О доцільно здійснювати через *використання інноваційних виробничих технологій певної галузі у професійно спрямованому навчанні.*

1.2. Тенденції розвитку сучасних виробництв

З другої половини XVIII століття, часу першої науково-технічної революції, освітня сфера людини, внаслідок культурного перетворення суспільства, наповнюється науковим змістом, а освітній процес набуває рамок все більш досконалої технології. Відповідно до теорії технологічних укладів, до початку XXI століття розвиток цивілізації здійснювалося через послідовне впровадження п'яти технологічних укладів. Ці уклади, базуючись на циклічності розвитку, на кожному новому витку технологічно посилювались новими ключовими факторами. Науками, які визначали глобальний розвиток цивілізації, залишалися технічні та природничо-математичні науки, що визначало як зміст самих укладів, так і основний зміст і цілі освіти. Виконуючи запит на рівень освіти, який відповідав рівню розвитку технологічних укладів, сучасна освітня сфера набула в якості характерних рис науковості і технологічності.

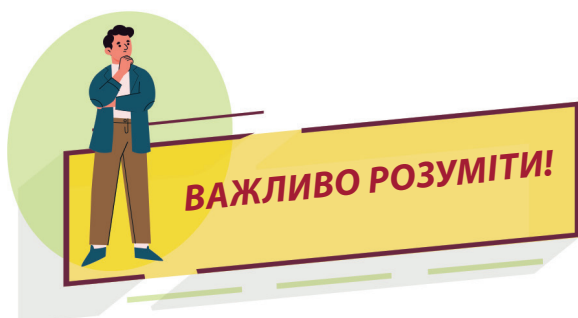
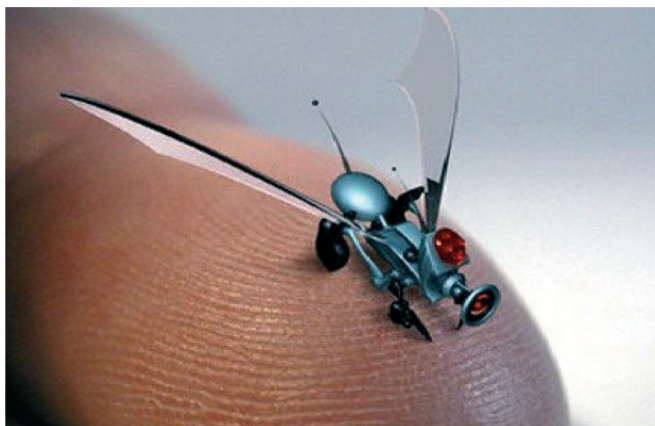
Головна мета професійної освіти може бути конкретизована у трьох напрямках.

Перший – створення умов для оволодіння людиною знаннями і навичками у сфері професійної діяльності, отримання кваліфікації чи перекваліфікація, що забезпечує участь особистості в суспільно корисній праці відповідно до її інтересів і здібностей. При цьому професійна освіта може розглядатися як засіб самореалізації особистості, оскільки саме у професійній діяльності найбільш повно розкриваються здібності людини, а також як засіб соціального самозахисту, усталеності й адаптації до умов ринкової економіки.

Другий напрям – виховання соціально активної особистості, яка у своєму житті керується загальнолюдськими (честь, совість, людська гідність, справедливість) та культурно-національними (працелюбність, волелюбність, толерантність тощо) цінностями і здатна до перетворення виробництва, виробничих, економічних, суспільних відносин, до участі в управлінні, несе відповідальність за результати своєї діяльності тощо.

Третій напрям – задоволення нагальних і перспективних потреб виробництва у кваліфікованих фахівцях, рівень підготовки яких відповідав би вимогам науково-технічного, соціального прогресу, які б були професійно мобільними, мали різнобічні професійні і загальноосвітні знання, уміння та навички.

Таким чином, під час розроблення освітніх програм на компетентнісній основі педагогічні працівники мають ставити за мету формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у майбутній професійній діяльності. А також формування компетентностей з природничих наук, техніки і технологій, екологічної компетентності та розвиток інших ключових компетентностей, що виявляються у: важливості збереження природи для сталого розвитку; застосовуванні умінь та методології дослідницької діяльності для пояснення світу природи через виявлення проблеми та пошук способів її розв'язання; використанні надбань науки, досягнень техніки і технологій для власного та суспільного добробуту, збереження здоров'я, цивілізованої взаємодії в довікллі тощо.

Без оновлення змісту підготовки кваліфікованих робітників шляхом впровадження в структуру робочих навчальних планів вибіркових курсів («Інноваційні виробничі технології галузі») і створення відповідних педагогічних умов реалізації цих інноваційних виробничих технологій якість підготовки кваліфікованих робітників відповідно до вимог ринку праці буде неефективною.

Перед Україною та її системою освіти, зокрема П(ПТ)О стоять цивілізаційні виклики, які полягають у трансформації суспільства, освітньої системи, головним завданням яких стає якість наданих освітніх послуг і, перш за все, у напряму задоволення запитів суспільства і економіки на майбутніх кваліфікованих робітників готових до використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності. Вимоги до робітників ближнього майбутнього, на думку дослідників, полягають у наступному:

- уміння працювати в умовах великих об'ємів інформації, запаралелення інформаційних процесів, здатність до їх обробки та виділення необхідної інформації, критичне мислення;
- уміння працювати та керувати технічними пристроями різної складності, складними автоматизованими комплексами, володіння навичками ІКТ;
- навички міжгалузевої комунікації (розуміння технологій, процесів і їх динаміки в різних суміжних і несуміжних галузях);
- уміння управляти проектами і процесами з використанням цифрових технологій;
- багатомовність і мультикультурність (вільне володіння англійською та знання другої мови, розуміння національного і культурного контексту країн-партнерів, розуміння специфіки роботи в галузях в інших країнах);

- комунікативність (уміння працювати в колективі, групі та з окремими людьми), організа-торські здібності, лідерські риси;
- робота в режимі високої невизначеності і швидкої зміни умов завдань (оцінювати мож-ливі ризики, швидко приймати рішення, реагувати на зміну умов роботи, розподіляти ресур-си і управляти своїм часом), стресостійкість;
- системне (вміння визначати складні системи і працювати з ними) та логічне мислення;
- здатність до ініціативності, творчості, креативність, наявність розвиненого естетичного смаку;
- екологічна культура (врахування цивілізаційних тенденцій до раціонального природоко-ристування та енергозбереження), соціальна відповідальність.

Сильна економіка визначається виробничими відносинами, які відповідають рівню роз-витку продуктивних сил. Тільки успішне та своєчасне входження до шостого технологічно-го укладу дозволить швидко нарощувати рівень продуктивних сил в країні, а це залежить від системи професійної (професійно-технічної) освіти, яка повинна забезпечити підготовку кваліфікованих робітників готових до використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності.

Зміни в організації навчально-виробничого процесу ЗП(ПТ)О у цьому контексті стають не-минучими, оскільки від них залежить майбутнє держави. Тому, вже сьогодні потрібна тран-сформація освітнього процесу, а саме створення педагогічних умов впровадження іннова-ційних виробничих технологій у процес підготовки кваліфікованих робітників, їх адаптація до вимог суспільства, наукової та виробничої галузей. У цьому напрямі ми вбачаємо подаль-ше підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О.

Таким чином, пропонуємо визначити такі компоненти готовності майбутніх кваліфікова-них робітників певної галузі до використання ІВТ у професійній діяльності: **мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивний.**

На основі узгодженості структури готовності і структури діяльності можемо визначити компоненти готовності учня ЗП(ПТ)О до використання ІВТ у професійній діяльності, яка по-лягає в єдності чотирьох компонентів:

Мотиваційний компонент готовності майбутнього кваліфікованого робітника певно-го профілю до використання ІВТ у професійній діяльності характеризується усвідомленням знань про ІВТ, наявністю позитивного мотиву до занять виробничою діяльністю, особистісно-го смислу у виробничій діяльності на основі засобів ІВТ, задоволеністю власною діяльністю.

Когнітивний компонент готовності майбутнього кваліфікованого робітника певного профілю до використання ІВТ у професійній діяльності передбачає сформованість знань, умінь і навичок у відповідності до кваліфікаційної характеристики та інноваційних виробни-чих технологій ВПГ.

Операційно-діяльнісний компонент готовності майбутнього кваліфікованого робітни-ка певного профілю до використання ІВТ у професійній діяльності передбачає оволодіння практичними уміннями виконувати основні операції; здійснювати підготовку обладнання для роботи; здійснювати підготовку обладнання і матеріалів до виробничих процесів; вияв-ляти і усувати дефекти в процесі; визначати вимоги до якості виготовленої продукції; здійс-нювати самоконтроль під час процесу виготовлення продукції.

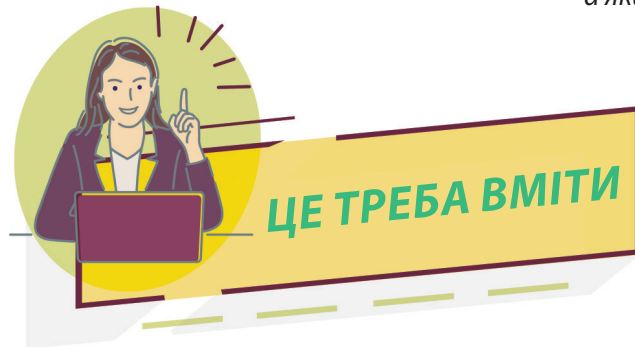
Рефлексивний компонент готовності майбутнього кваліфікованого робітника певного профілю до використання ІВТ у професійній діяльності передбачає здатність до самоаналізу, об'єктивної самооцінки, самокритики, готовність до подолання труднощів, зростання потре-би в саморозвитку.

ТЕМА 2

МОДЕЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

*Завжди дивись на речі з їх світлого боку,
а якщо таких немає, натирай темні до тих пір,
поки вони не заблищать*

Китайська мудрість

ЗМІСТ ТЕМИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Обґрунтування педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

2. Характеристика моделі реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників: компоненти, етапи впровадження.

3. Розкриття технології забезпечення реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

Відображення поетапного впровадження складових частин технології моделі педагогічних умов на основі застосування сучасних принципів та інновацій для перспективного розвитку професійної (професійно-технічної) освіти регіонів.

Мета семінарського заняття:

Навчитись обґрунтовувати педагогічні умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників певної галузі.

Отримати навички щодо формування моделі реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників

Узагальнити особливості забезпечення технології реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій в підготовці кваліфікованих робітників.

Ключові слова: модель, педагогічна технологія, педагогічні умови

Дидактичні функції заняття:

Навчальна – удосконалення знань з проблеми обґрунтування педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників; систематизація знань з методології оновлення змісту освіти та підвищення результатів навчальності (формування в учнів готовності до використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності) шляхом створення відповідних педагогічних умов .

Професійна – удосконалення фахових компетентностей педагогічних працівників ЗП(ПТ)О щодо виокремлення особливостей забезпечення технології реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників. Узагальнення понять, суджень, теорій, підвищення активності слухачів у процесі пізнання.

Стратегічна – визначення мети, вибір методів її досягнення, підвищення статусу та ролі педагогічного працівника в ЗП(ПТ)О

Комунікативна – розвиток вміння спілкуватися та вирішувати поставлені завдання в групах.

Контрольна – виявлення рівня засвоєння знань з теми семінарського заняття, з'ясування прогалин у програмному матеріалі.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Рекомендовані теми для обговорення:

1. Вимоги для розробки дидактичної моделі. Модель навчального процесу (процесу підготовки кваліфікованих робітників).
2. «Педагогічна умова» як певна обставина, яка впливає (прискорює чи гальмує) на формування та розвиток педагогічних явищ, процесів, систем, якостей особистості.
3. Типологія сучасних педагогічних технологій.

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ

2.1. Обґрунтування педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників

Використання інноваційних технологій навчання, інформаційних технологій, інноваційних виробничих технологій (далі – ІВТ) у професійній підготовці потребує перебудови свідомості педагогічного працівника ЗП(ПТ)О, формування цілісної системи педагогічних умов, які б швидко реагували на сучасні та перспективні процеси розвитку певної галузі та суспільства в цілому.

Етапи процесу використання інновацій (психолого-педагогічних, науково-виробничих, соціально-економічних) у заклад освіти, визначає «інноваційний процес» як цілеспрямовану організацію творення, використання та поширення нового (змісту, засобу, методу, форми, елементу тощо), з метою змін в освітньому середовищі (школи, регіону, держави) та

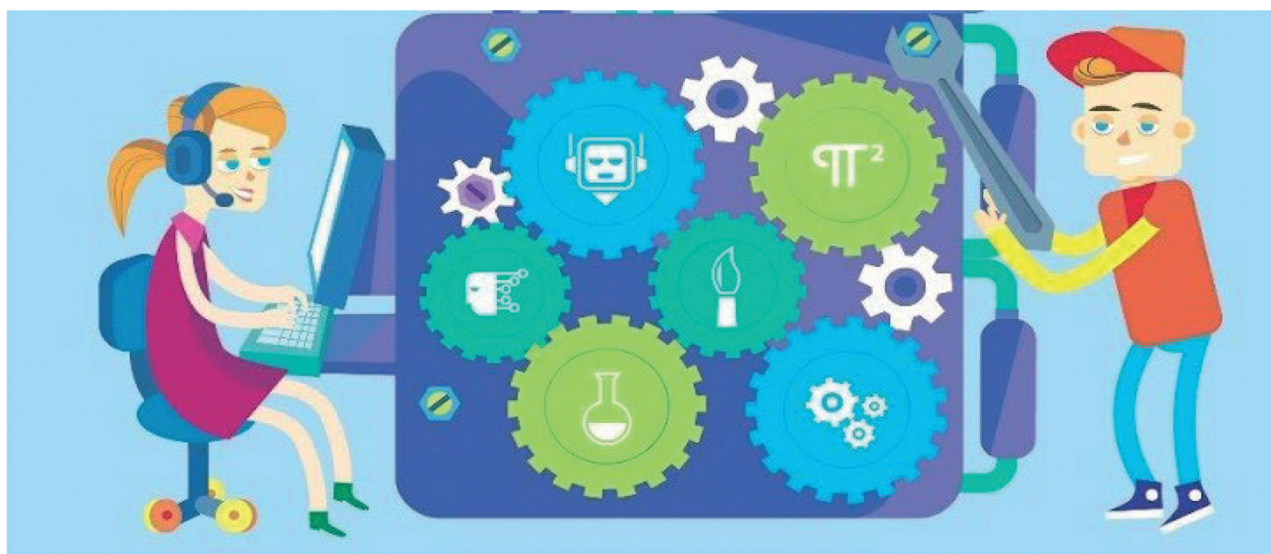
переходу освіти до нової, вищої якості. Використання інноваційних виробничих технологій – одна із основних складових інноваційної спрямованості процесу підготовки кваліфікованих робітників в ЗП(ПТ)О. Отже, запуск ІВТ (інноваційного продукту) в експлуатацію називатимемо використанням його в практиці підготовки кваліфікованих робітників. Організація роботи педагогічного колективу ЗП(ПТ)О над проблемою базується на певній методиці та складається з кількох етапів, які будуть детально розглянуті на наступному етапі.

Маємо розкрити сутність поняття «**педагогічні умови**».

Педагогічні умови використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю пропонуємо вважати сукупність чинників, які утворюють інноваційне, практико зорієнтоване середовище, в якому формується готовність у майбутніх кваліфікованих робітників до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності, стимулюється свідоме засвоєння професійно необхідної інформації. Тобто це вимоги, шляхи і засоби, які впливають на педагогічний процес в цілому, якість знань та сформованість вмінь учнів ЗП(ПТ)О відповідно до техніко-технологічних змін відповідного виробництва.

До педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю пропонуємо віднести:

- формування готовності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О до використання інноваційних виробничих технологій у процесі викладання;
- усвідомлення учнями ЗП(ПТ)О значущості вивчення інноваційних виробничих технологій у відповідній галузі з подальшим їх ефективним використанням у професійній діяльності;
- оновлення змісту професійної підготовки з урахуванням техніко-технологічних змін виробництва у регіоні;
- створення і використання комплексу навчально-методичного забезпечення професійної підготовки кваліфікованих робітників з урахуванням інноваційних виробничих технологій;
- оновлення матеріально-технічної бази професійної підготовки;
- інтеграція видів діяльності та професій у відповідній галузі як спосіб використання інноваційних виробничих технологій у професійній підготовці.

Нами виокремлено **першу педагогічну умову** – формування готовності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О до використання інноваційних виробничих технологій у процесі викладання. Готовність педагогічного працівника до використання ІВТ у процесі викладання визначається саме об'єднанням у структурі професійно-педагогічної діяльності нормативної та ініціативної діяльності на основі інтегративного підходу. Використовуючи принципи інтеграції: самореалізація особистості в професії, погодження професійних і особистісних цінностей, креативності, творчої взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу, вирішуються усі протиріччя в характері навчальної діяльності між нормативною та інноваційною діяльністю, які природньо існують, відповідно до законів діалектики.

Другою серед виокремлених педагогічних умов є умова усвідомлення учнями ЗП(ПТ)О значущості вивчення інноваційних виробничих технологій у галузі з подальшим їх ефективним використанням у професійній діяльності. Вимоги роботодавців галузевих підприємств потребують від кваліфікованих робітників складних інтегрованих знань та вмій з різних технологічних циклів виготовлення продукції, знань та вмій використовувати ІВТ у професійній діяльності. У зв'язку з цим, потребує переоцінки й уточнення сприйняття самими учнями мети навчання. Важливою педагогічною умовою процесу підготовки майбутніх фахівців є те, щоб кожен учень ще на початку навчання усвідомив для себе ближні та дальні цілі. На нашу думку, ціль навчання – це усвідомлення учнем, якою діяльністю він має оволодіти на різних етапах навчання. Ціль навчання спрямовує діяльність особи на досягнення кінцевого результату – оволодіння висококваліфікованими уміньми й навичками практичних дій і відповідними знаннями. Високопрофесійні дії завжди виконуються усвідомлено.

Оновлення змісту професійної підготовки з урахуванням техніко-технологічних змін виробництва у регіоні є **третьою провідною умовою** досягнення ефективності використання майбутніми кваліфікованими робітниками. На кожному етапі розвитку суспільства виникають нові соціально-економічні та науково-технічні проблеми. Їх розв'язання потребує нових підходів, що мають враховувати динаміку змін у життєдіяльності різних соціальних систем. Проблема оновлення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників із урахуванням ІВТ залишається невирішеною. Відповідно до статті 35 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» зміст професійної (професійно-технічної) освіти має систематично оновлюватись відповідно до змін у науці, техніці, технологіях виробництва чи сфері послуг, організації праці тощо шляхом періодичної розробки нових типових навчальних планів і типових навчальних програм, а також внесення відповідних змін до робочих навчальних планів і робочих навчальних програм, освітніх програм на компетентнісній основі.

Структурними складовими професійної підготовки у ЗП(ПТ)О є **професійно-теоретична і професійно-практична підготовка**. Професійно-теоретична підготовка забезпечується шляхом вивчення спеціальних технологій, які є джерелом навчальної інформації з певної професії. Учні мають отримувати відомості про дану галузь виробництва і перспективи її розвитку; принципи дії і найбільш ефективні способи сучасної техніки; про механізацію й автоматизацію виробництва; сучасні технологічні процеси і найбільш ефективні методи і прийоми виконання виробничих операцій на рівні новітніх технологій; про основи культури праці тощо.

Четверта педагогічна умова – створення і використання комплексу навчально-методичного забезпечення професійної підготовки кваліфікованих робітників певного профілю з урахуванням інноваційних виробничих технологій.

Створення власного комплексу навчально-методичного забезпечення, яке б враховувало регіональні (галузеві) потреби сучасних підприємств, залишається для більшості ЗП(ПТ)О

однією з найсерйозніших проблем. КНМЗ включає дві складові частини: навчально-методичну документацію та навчально-методичні засоби навчання.

П'ятою педагогічною умовою використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю є оновлення матеріально-технічної бази професійної підготовки.

Забезпечення ефективного використання ІВТ у підготовці фахівців можна досягти тільки шляхом організації професійно спрямованої підготовки на оновленій матеріально-технічній базі ЗП(ПТ)О. Практичне навчання є невід'ємною частиною дидактичного процесу. Воно займає більше половини навчального часу і повинно засвоюватись за системно оновленою програмою з використанням сучасного виробничого обладнання. Поряд з цим, лабораторно-практичні роботи предметів спеціальної технічної та загальнотехнічної мають також проводитись на оновленій матеріально-технічній базі.

Важливою педагогічною умовою використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю є **інтеграція видів діяльності та професій** у певній галузі як спосіб використання ІВТ у професійній підготовці, що спричинено широким упровадженням цифрових систем та новітніх технологій. Інтеграція професій певного профілю здійснюється за виробничим підходом, з урахуванням переходу на вищий професійний ступінь. Побудова моделі інтегрованих професій робітника певного профілю ґрунтується на: визначенні груп професій за виробничо-професійними характеристиками; наскрізних циклах професійно спрямованих предметів; профільному вивченню природничо-математичних дисциплін тощо.

Отже, педагогічні умови використання ІВТ у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю виокремлені на основі системного і діяльнісного підходів дають змогу констатувати, що всі вони взаємопов'язані та доповнюють одна одну і матимуть максимальний ефект не від ізолюваного втілення, а на основі дії єдиного комплексу, який буде реалізуватися на основі системи соціального партнерства.

2.2. Характеристика моделі реалізації педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників: компоненти, етапи впровадження

У найширшому сенсі під словом «модель» розуміють деякий образ об'єкта (зокрема, умовний чи уявний), що нас цікавить, або, навпаки, прообраз деякого об'єкта чи системи об'єктів. Наприклад, глобус – модель земної кулі, фотографія – модель зображеного на ній об'єкта; карта – модель місцевості й т. ін. Що ж до розуміння моделі як прообразу, то можна згадати, наприклад, модель автомобіля, експоновану на виставці, за якою надалі почнеться масове виготовлення таких автомобілів.

Модель – це відображення в схемі, формулі, взірці тощо характерних ознак об'єкта, який досліджується. Вона є спрощеною конкретною життєвою (управлінською) ситуацією, іншими словами, у моделях певним чином відображаються реальні події, обставини тощо.

Необхідність застосування моделей пояснюється такими причинами: складністю реального світу, виробничої діяльності; наявністю багатофакторних залежностей у процесі

розв'язання управлінських завдань; необхідністю експериментальної перевірки альтернативних управлінських рішень; доцільністю орієнтувати управління на майбутнє.

Використання моделей дозволяє приймати рішення, при обґрунтуванні яких враховуються всі фактори й альтернативи, що виникають у складних умовах виробничої діяльності, тому моделювання розглядається як найефективніший спосіб оптимізації управлінських рішень.

Під розробкою моделі реалізації педагогічних умов використання ІВТ у підготовці кваліфікованих робітників певного профілю розуміємо етап проектування, на якому відбувається створення і вивчення педагогічної прогностичної моделі ЗП(ПТ)О як цілісного утворення, відкритої частки соціального простору, у межах якого здійснюється підготовка майбутнього фахівця, що забезпечить швидку адаптацію в умовах реального виробництва та конкурентоздатність на ринку праці. Оскільки проектування є способом нормування та трансляції інновації, новизна (об'єктивна або суб'єктивна) результату моделювання як етапу педагогічного проектування вважається безперечною. В основу моделі покладено положення про те, що процес підготовки майбутніх фахівців є моделлю процесу діяльності та спілкування. Істотна відмінність пропонованої нами моделі реалізації педагогічних умов від інших моделей підготовки кваліфікованих робітників різних профілів полягає у специфіці використання ІВТ у навчально-виробничому процесі ЗП(ПТ)О. Всі компоненти моделі несуть певне смислове навантаження та мають працювати на кінцевий результат. Проте якість професійно спрямованої підготовки залежить не лише від роботи педагогічних працівників.

Інноваційні виробничі технології, які пройшли відбір та апробацію сучасним вимогам виробництва, зробили його продукцію конкурентоздатною, отримали висновки експертизи про їх педагогічну доцільність мають використовуватись вже як інновації (інноваційний продукт), які суттєво змінюють педагогічний процес, а саме як педагогічні і на цій підставі мають поширюватись серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Отже, використання інноваційних виробничих технологій пропонуємо розглядати як сумарний характер двох форм: власне інноваційних виробничих технологій та самого використання інноваційного продукту в педагогічній практиці.

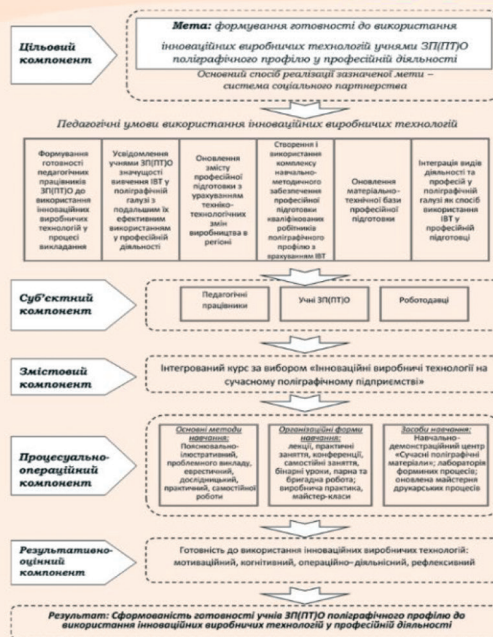
Зі схемою моделі використання ІВТ на прикладі підготовки кваліфікованих робітників для поліграфічної галузі пропонуємо ознайомитися в презентації.

ЗАВДАННЯ:

1. Розкрийте сутність понять «модель», «моделювання».
2. Визначте види моделювання.
3. За якими ознаками класифікують моделі. Наведіть приклади таких моделей.
4. Охарактеризуйте основні етапи створення моделей.
5. Назвіть основні функції моделей.
6. Розкрийте об'єктивність, науковість та допустимість як одну з умов допустимості моделювання.

МОДЕЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ НА ПРИКЛАДІ ПОЛІГРАФІЧНОГО ПРОФІЛЮ

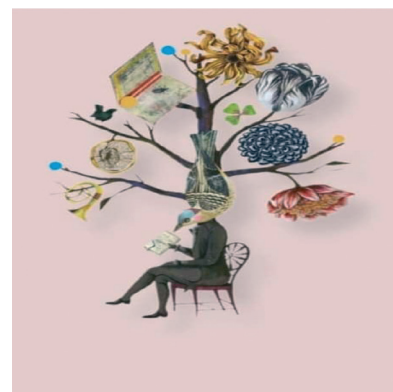
2.3. Розкриття технології забезпечення реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників

Педагогічна технологія – це послідовна система дій, спрямована на вирішення педагогічних завдань, або ж як планомірне і послідовне втілення на практиці спроектованого процесу управління. Метою цієї технології є зростання якості освітнього процесу та гарантоване досягнення педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О очікуваних результатів.

Особливу увагу педагогічні працівники та керівництво ЗП(ПТ)О мають сьогодні приділяти саме розвитку методології впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників, сучасних механізмів моделювання оновлення змісту підготовки, управління якістю.

Реалізація моделі педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників заснована на розподілі педагогічних умов, застосуванні відповідних методів та форм навчання, що зорієнтовані на кінцевий результат – готовність здобувачів освіти до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

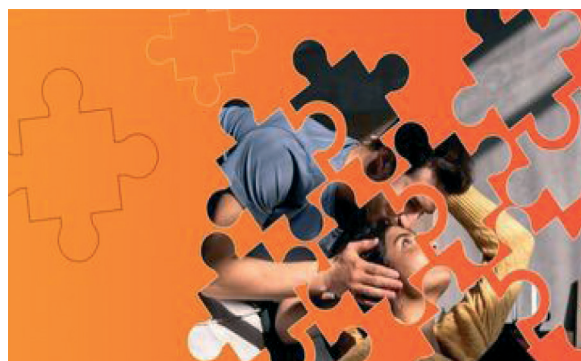
Технологія забезпечення реалізації моделі складається з таких кроків, які взаємопов'язані логічною послідовністю і сукупністю педагогічної оцінки результатів навченості.

Розглянемо детальніше ці кроки:

1. Обґрунтування необхідності впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників конкретної професії ЗП(ПТ)О.

Цей крок технології передбачає проєктування необхідності впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників з конкретної професії в умовах конкретного ЗП(ПТ)О. На обґрунтування цієї цілі справляють свій вплив педагогічні умови, визначені конкретним складом педагогічної спільноти ЗП(ПТ)О та представлені в моделі педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників.

Разом із тим, керівник ЗП(ПТ)О може здійснити зміни окремих елементів системи, організаційних структур, змісту, технологій освіти тощо. Вивчається та аналізується сучасний стан функціонування об'єкта змін, ресурсні можливості його забезпечення.

2. Прийняття рішення щодо впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників конкретної професії ЗП(ПТ)О на засіданнях відповідної методичної комісії та педагогічної ради.

Відповідна методична комісія, яка буде впроваджувати інноваційні виробничі технології у конкретну професію обґрунтовує на основі отриманих даних (результатів міні-маркетингового дослідження підприємства замовника-кадрів) рішення про нововведення в процес підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. На цьому етапі обґрунтовуються і затверджуються рішенням педагогічної ради ЗП(ПТ)О педагогічні умови впровадження інноваційних виробничих технологій та розробляється проєкт моделі її впровадження: педагогічні умови, форми, зміст, засоби, методи діяльності ЗП(ПТ)О, яка має відображати шлях ЗП(ПТ)О від цілі до результату.

3. Упровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників через послідовність компонентів відповідної моделі: цільовий, педагогічні умови, суб'єктний, змістовий, процесуально-операційний, контрольний-оцінний, результативний.

4. Відстеження процесу реалізації технології забезпечення реалізації моделі використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.

На цьому етапі здійснюється обстеження наявних методів навчання, організаційних форм навчання та відповідних засобів навчання (процесуально-операційний) компонент.

Результатом цього етапу є сформована готовність учнів ЗП(ПТ)О до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності. Контроль готовності здійснюється на основі критеріїв: мотиваційного, когнітивного, операційно-діяльнісного, рефлексивного.

5. Аналіз, контроль і оцінювання процесу впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників за конкретною професією.

Це надзвичайно місткий етап, як за смисловим, так і за змістовними навантаженнями. Аналізуються зміни в зовнішньому та внутрішньому середовищі, макро- та мікрооточення

ЗП(ПТ)О поряд з виконанням контрольо-оцінного компонента (визначення рівня готовності учнів ЗП(ПТ)О до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності).

На основі детального аналізу всіх процесів впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників здійснюється безпосередній контроль за їх впровадженням та оцінюються рішення педагогічної ради результати такого впровадження. Визначаються тенденції змін процесу, за потреби формуються рекомендації з його корегування від роботодавців.

6. Прийняття рішення про продовження впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників.

Це рішення приймається після ретельного аналізу та оцінки впровадження і застосування. Таке рішення приймається виключно на засіданні педагогічної ради після заслуховування детального звіту випускової методичної комісії.

Успішність впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників передбачає усвідомлення педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О системного підвищення кваліфікації, вивчення змін стану виробництва (техніка, технології, матеріали, рішення тощо), тобто готовність педагогічних працівників до використання інноваційних виробничих технологій у педагогічній діяльності. Кожен крок реалізації технології забезпечення моделі педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників має знаходитися під постійним моніторингом і контролем із боку керівництва ЗП(ПТ)О (директор, заступники директора, старші майстри, голови методичних комісій) та обов'язково роботодавців.

Висновок. Таким чином, застосування різних методик та розроблення технології забезпечення реалізації моделі педагогічних умов впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників дасть змогу ЗП(ПТ)О підвищити свою престижність серед роботодавців, якість і ефективність освітнього процесу за рахунок впровадження педагогічних умов використання інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників та сформувати сучасні навички у випускників.

Відповідно до цього, завданням педагогічних працівників ЗП(ПТ)О полягає у тому, щоб забезпечити необхідні педагогічні умови впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників, створити таке практико-зорієнтоване освітнє середовище, яке сприятиме їх максимальній реалізації. При цьому особливе значення відводиться саме процесу інноваційних перетворень, тобто розробленню та реалізації ініціатив по зміні якості, форм, методів, принципів організації освітнього процесу з підготовки кваліфікованих робітників.

Мета семінарського заняття:

Навчитись визначати мету, принципи, методи, форми і засоби формування змісту освіти майбутніх кваліфікованих робітників з врахуванням інноваційних виробничих технологій.

Отримати навички щодо визначення інноваційних виробничих технологій у сфері, предметі, видах діяльності майбутніх кваліфікованих робітників.

Узагальнити особливості створення комплексу навчально-методичного забезпечення професії.

Ключові слова: проєктування, компоненти змісту освіти, стандарт, системний підхід, підготовка.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Рекомендовані теми для обговорення:

1. Основні компоненти змісту освіти. Стандарти професійної освіти.
2. Мета професійної підготовки. Дидактичні принципи побудови змісту підготовки кваліфікованих робітників. Методи виробничого навчання в сучасних умовах.
3. Системний підхід як основа наукового пізнання.
4. Визначити підходи до формування нового змісту (на основі інноваційних виробничих технологій) у підготовці кваліфікованих робітників.
5. Визначити актуальні методи організації виробничого навчання в сучасних (кризових) умовах.
6. Аналіз професійної діяльності майбутніх кваліфікованих робітників певної галузі економіки. Професійне призначення кваліфікованого робітника.
7. Алгоритм діяльності педагогічного працівника ЗП(ПТ)О зі створення освітянських ресурсів.

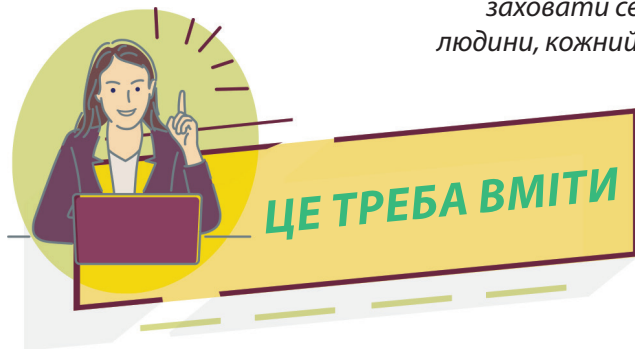

ТЕМА 4

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTI ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗП(ПТ)О ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ніхто не може продемонструвати світу, який я є, яскравіше, ніж це зміг зробити я сам. Ніхто не може заховати себе від собі подібних, оскільки кожний вчинок людини, кожний акт творчості говорить про його автора

Ернест Хемінгуей

ЗМІСТ ТЕМИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Результати навчання. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Визначення рівнів сформованості готовності до застосування інноваційних виробничих технологій учнів ЗП(ПТ)О.
2. Основний набір навичок, які найбільше цінуються в Україні. Можливі додаткові інструменти політики для покращення розвитку та застосування сучасних навичок.

Мета семінарського заняття:

Навчитись визначати структуру освітнього моніторингу, основні підходи до його побудови, рівні моніторингу.

Отримати навички щодо порядку оцінювання навчально-виробничого процесу ЗП(ПТ)О.

Узагальнити особливості та підходи щодо педагогічного прогнозування, визначення рівнів сформованості готовності до застосування інноваційних виробничих технологій учнів ЗП(ПТ)О.

Ключові слова: освітній моніторинг, діагностика навчальних досягнень, контроль, сформованість компонентів професійної готовності.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Рекомендовані теми для обговорення:

1. Понятійний апарат освітнього моніторингу. Структура, принципи побудови освітнього моніторингу.
2. Рівні моніторингу. Педагогічне прогнозування.
4. Показники організації навчально-виробничого процесу ЗП(ПТ)О.
5. Педагогічне прогнозування.
6. Результати навчання. Структурні компонентами готовності майбутніх кваліфікованих робітників до використання ІВТ у професійній діяльності: мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний і рефлексивний.

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1 РЕФЛЕКСІЙНА АНКЕТА ДО ТЕМИ 1

ІННОВАЦІЙНО-ВИРОБНИЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Шановний слухачу курсу! Пропоную за наслідками опанування ЕНК пройти тест та дати відповіді на питання. Ваша думка дуже важлива для підвищення змістового наповнення ЕМК, його структури та складників. Щиро дякую за партнерство та взаємодію!

1. Ситуація для моделювання. Уявіть себе керівником промислового підприємства чи організації сфери послуг. Як у цілому, кваліфікація прийнятого з ЗП(ПТ)О випускника, який працює на Вашому підприємстві співвідноситься з вимогами роботи, яку він виконує?

- а) повністю відповідає
- б) швидше відповідає
- в) швидше не відповідає
- г) взагалі не відповідає

2. Оцініть загальний рівень професійної підготовки випускників вашого ЗП(ПТ)О за останній рік:

- а) високий
- б) середній
- в) достатній
- г) низький

чи вплинув на рівень підготовки особливий правовий режим – військовий стан/карантин:

3. Чи вбачаєте Ви, при виконанні випускником ЗП(ПТ)О виробничих функцій на підприємстві замовника-кадрів, певні недоліки, що знижують якість його роботи?

- а) так
- б) ні

4. Які саме недоліки професійно-спрямованої підготовки ЗП(ПТ)О знижують якість роботи випускника на Вашу думку?

За якою професією Ви здійснювали підготовку випускника _____

- а) відсутність готовності до постійного навчання, уміння засвоювати нове в професії
- б) відсутність мобільності, ініціативності, творчого підходу

- в) відсутність навичок роботи з основним обладнанням, матеріалами. Відсутність практичної підготовки (вказати, з яких причин)
- г) низький рівень володіння інноваційними виробничими технологіями

5. Чи зрозуміло Вам вагомість проблеми впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку майбутніх кваліфікованих робітників?

- а) так
- б) ні

6. Чи виникло у Вас бажання досконало опанувати методикою впровадження інноваційних виробничих технологій у підготовку кваліфікованих робітників

- а) так
- б) ні
- в) ще не визначився(-чилась)

7. Які об'єкти (окремі виробничі процеси) Ви можете виділити на підприємствах Ваших замовників кадрів, що інтенсивно впроваджують інноваційні виробничі технології (галузь економіки/ виробництво/ об'єкт/технології, процеси, програми)

8. Чи можете Ви надати свої побажання та пропозиції організаторам підвищення кваліфікації, розробникам, викладачам щодо змістовних, процесуальних складників ЕНК:

**ТЕМА 2
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНРОЛЮ:**

1. Назвіть свої робочі звички та професійні навички, які підвищують якість освітнього процесу, ефективність праці та рівень задоволення від неї.
2. Що таке ставлення і якими є фактори його формування? Чи готові ви до впровадження інновацій в свою професійну педагогічну діяльність?
3. Назвіть основні нормативно-правові документи, що вимагають оновлювати зміст професійної (професійно-технічної) освіти. Які кейси з цього напрямку діяльності є у вашому ЗП(ПТ)О?
4. Чи можете ви назвати три досягнення у своєму професійному педагогічному житті, якими ви пишаєтеся якнайбільше?
5. Які вам має створити організаційно-педагогічні умови (надати) керівництво ЗП(ПТ)О для того, щоб отримати від вас не тільки повну віддачу в роботі, а й готовність до здійснення інноваційної педагогічної діяльності.
6. Чи траплялося так, що ваші новації в організації щодо оновлення змісту підготовки кваліфікованих робітників активно приймало та підтримувало керівництво ЗП(ПТ)О?
7. Які ви можете виокремити інноваційні процеси у галузі для якої здійснюється підготовка кваліфікованих робітників у вашому ЗП(ПТ)О (за змістом та характером робіт, операцій, замкнених циклів створення нової та вдосконалення наявної продукції тощо).

ВИКОНАТИ ВПРАВУ:

1. Під час відвідування підприємства (вашого замовника-кадрів, роботодавців) поспостерігайте за стосунками, які існують між його працівниками.
 - Що ви можете сказати про цінності цієї організації, її ціль, місію, візію (чи є вона взагалі?)
 - Якому технічному укладу відповідає виробництво на підприємстві чи сфері послуг?
 - З ким із працівників підприємства ви будете спілкуватися з метою здійснення міні-маркетингового дослідження з вивчення та відбору інноваційних виробничих технологій.
2. Складіть власний алгоритм як педагогічного працівника щодо формування вашої готовності до використання інноваційних виробничих технологій у педагогічній діяльності.
3. Визначте необхідні та достатні педагогічні умови для ефективного використання інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників.
4. Схарактеризуйте модель навчання у вашому ЗП(ПТ)О як цілісної множини сукупності її основних складових. Які інноваційні складові ви вже сьогодні можете додати до цієї моделі?

ТЕМА 3 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНРОЛЮ:

1. Визначте мету, принципи, методи, форми і засоби формування змісту освіти майбутніх кваліфікованих робітників.
2. Визначте структуру особистості сучасного кваліфікованого робітника.
3. Проаналізуйте стандарти, за якими ви здійснюєте підготовку кваліфікованих робітників. У чому полягають складнощі при розробці освітніх програм?
4. Чи знайомі Ви із спеціалізованими періодичними виданнями галузі, для якої здійснюється підготовка фахівців?
5. Чи обізнані Ви з екологічною ситуацією на планеті, в Україні, в Вашому регіоні, на підприємстві – замовнику кадрів? Що таке Зелений офіс?

ВИКОНАТИ ВПРАВУ:

1. На основі систематизації теоретичних знань про систему, структуру, системний аналіз, формалізацію, модель, моделювання описати методологічні підходи до формування уявлень про можливості застосування системного, інформаційного, функціонального підходів до дослідження процесів, явищ, об'єктів.
2. Схарактеризуйте основні принципи, на основі яких розробляються освітні програми, програми навчальних дисциплін.

ТЕМА 4 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНРОЛЮ:

1. БЛОК ПЕРШИЙ: (Організаційна поведінка, яка стимулює до інноваційної діяльності):
 - Що таке мотивація? Чим пояснюється зв'язок мотивів і потреб людини?
 - Яка різниця між факторами: що утримує людину на роботі та що мотивує її до роботи? Чи існує «формула успіху»?
 - З чого складається внутрішня мотивація людини в процесі діяльності? Що сприяє зростанню її ролі?
2. БЛОК ДРУГИЙ: (Методика професійного навчання):
 - Сутність технологічного підходу
 - Класифікація методів навчання. Метод створення проблемної ситуації, метод проєктів.
3. БЛОК ПРАКТИЧНИЙ:
Підготувати сценарій уроку з використанням інноваційних виробничих технологій

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль результатів опанування ЕНК здійснюється на підставі виконання семінарських завдань та виконання блоку методичних завдань.

Метод оцінювання – продукт.

Методичні завдання є особливим видом професійно-педагогічних завдань за своїми функціями, метою, структурою змісту, характеристиками і результатами розв'язання.

РЕЗУЛЬТАТ: за наслідками виконання всього комплексу практичних завдань, рефлексійних анкет, вправ та методичних завдань у слухача курсів підвищення кваліфікації формується професійно-педагогічна компетентність з напрямку «готовність впроваджувати інноваційні виробничі технології в підготовку кваліфікованих робітників».

1. Модульне методичне завдання:

1. Визначити суть і роль інноваційних виробничих технологій галузі, для якої здійснюється підготовка в конкретному ЗП(ПТ)О.

2. Визначити загальні педагогічні умови, які мають бути створені в конкретному ЗП(ПТ)О для впровадження інноваційних виробничих технологій.

3. Створити модель впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку майбутніх кваліфікованих робітників певної галузі.

2. Конструювання модулю з інноваційними виробничими технологіями в змісті навчальної дисципліни.

Рівні сформованості готовності педагогічних працівників впроваджувати інноваційні виробничі технології в підготовку кваліфікованих робітників класифікують за рівнями:

ОО – ознайомчо-орієнтовний. Знання даного рівня забезпечують орієнтувальне уявлення про поняття, що викладаються в ЕНК – 60 – 73 бали;

ПА – понятійно-аналітичний. Педагогічні працівники мають чітке уявлення і поняття про об'єкт, що вивчався, здатні здійснювати смислове виділення, пояснення, провести аналіз, перенесення засвоєних знань у навчально-виробничий процес закладу професійної освіти – 74 – 89 бали;

ПС – продуктивно-синтетичний. Педагогічні працівники мають глибоке поняття про об'єкт, що вивчався, здатні здійснювати синтез, генерувати нові уявлення про освітній процес; переносити засвоєні знання в процес підготовки кваліфікованих робітників.

Критерії оцінювання.

Оцінювання здійснюється за системою ECTS та 100 – бальною шкалою.

1. Кожне виконане практичне завдання із блоку семінарських занять оцінюється максимумом в 20 балів (3 блоки x 20 = 60 балів);

2. Модульне методичне завдання оцінюється в 30 балів.

3. Спроектований модуль з ІВТ – 10 балів

Всього – 100 балів.

Рівні сформованості

Результати досягнень:

«Сформовано готовність у педагогічного працівника закладу професійної освіти впроваджувати інноваційні виробничі технології в підготовку кваліфікованих робітників» на рівнях: «ознайомчо-орієнтовному», «понятійно-аналітичному», «продуктивно-синтетичному».

ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Алгоритм – точний припис, що розуміється однозначно, про виконання в зазначеній послідовності операцій (дій), які приводять до рішення кожного із завдань і належать до деякого класу (Російська педагогічна енциклопедія, 1993). Алгоритм строго визначений і не допускає ніякої суб'єктивної інтерпретації, але це не означає, що він забезпечує оптимальне рішення, тому іноді більш економічним є застосування ненадійних евристичних правил, ніж стабільних правил алгоритмів (Оконь В., 1990).

Діагностична постановка цілей навчання та виховання – така постановка, що допускає об'єктивний та однозначний контроль ступеня досягнення мети. Ціль у педагогічній системі повинна бути поставлена діагностично, тобто настільки точно та виразно, щоб можна було однозначно зробити висновок про ступінь її реалізації та побудувати цілісний певний дидактичний процес, який гарантує її досягнення в заданий термін (Беспалько В., 1989). Педагогічна технологія характеризується принципом діагностичної доцільності.

Знання – результат процесу навчання. Результати засвоєння описуються на різних рівнях якості знань: 1) предметно-змістовному, 2) змістовно-діяльнісному, 3) змістовно-особистісному. Кожна група якостей у певній мірі характеризує: навченість (I рівень), розвиненість (II рівень), вихованість (III рівень) (Менчинська Н., 1973; Коган Т., 1987).

Інформаційна технологія – технологія обробки, передачі, поширення та перетворення інформації. Один із компонентів інформаційної технології – комп'ютер, тому терміни «інформаційна технологія» та «комп'ютерна технологія» часто використовуються як синоніми.

Концепція – системний опис певного предмета або явища, що сприяє його розумінню, трактуванню, виявленню провідних ідей його побудови або функціонування (Беспалько В., 1989).

Методика – спосіб досягнення певної мети, сукупність прийомів або операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності.

Модель освіти – теоретична конструкція, що втілює розуміння її автором феномена освіти.

Навичка – автоматизоване вміння виконувати інтелектуальні або практичні дії (Беспалько В., 1989).

Освітня модель – це варіант практичної діяльності в освіті, практичне втілення якої-небудь моделі освіти.

Зворотний зв'язок – інформація від учня до вчителя про результати виконання основних операцій й якості засвоєння навчального матеріалу.

Орієнтовна основа діяльності (дії) – термін, уведений П. Гальперінім, – система уявлень людини про мету, план і засоби здійснення майбутньої або виконуваної діяльності (Короткий психологічний словник, 1985).

Педагогічна технологія – систематичне та послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого навчально-виховного процесу (Беспалько В., 1989). Це – системний метод створення, застосування та визначення всього процесу викладання і засвоєння знань із обліком технічних і людських ресурсів, їхньої взаємодії, що ставить своїм завданням оптимізацію форм освіти (визначення ЮНЕСКО).

Програмоване навчання – така організація процесу навчання, при якій учні за допомогою особливим чином підготовлених дидактичних засобів (програми) можуть самостійно здобувати нові знання й уміння.

Продуктивна діяльність – діяльність, у процесі якої учень завжди створює нову орієнтовну основу діяльності порівняно із засвоєною раніше в навчальному процесі (Беспалько В., 1989).

Прямий зв'язок – повідомлення інформації від учителя до учня, за допомогою якої передаються інструкції про необхідні навчальні дії.

Репродуктивна діяльність – діяльність, при якій засвоєна орієнтовна основа діяльності, її алгоритм і правила тільки відтворюються в різних сполученнях – від буквальної копії та переказу до деякого вільного відтворення та застосування в типових ситуаціях, однозначно заданих навчанням, причому до вихідних відомостей, засвоєних з навчального предмета, учень у ході діяльності не додає ніякої нової інформації (Беспалько В., 1989).

Таксономія цілей навчання – систематизація цілей навчання; визначення цілей навчання через послідовність рівнів засвоєння навчального матеріалу. Найважливіші характеристики таксономії цілей навчання: 1) багатобічний підхід до процесу навчання; 2) облік якісної модифікації досягнень учнів (обсягу знань, процесів мислення й поведінки); 3) вимір досягнень учнів (час рішення завдань, обсяг досягнень і помилок, що допускаються, відповідність прийнятним зразкам і відходження від них); 4) формування оперативних цілей, які стосуються самого процесу навчання, а не тільки його кінцевого продукту (Оконь В., 1990).

Типове завдання – завдання, яке можна вирішити шляхом буквального, неперетвореного використання засвоєних алгоритмів діяльності (Беспалько В., 1989).

Уміння – успішне виконання дії або діяльності з вибором і застосуванням правильних прийомів роботи та з урахуванням певних умов (Лесітов Н., 1963).

Цілі навчання – задані й описані наперед умови та способи діяльності в майбутньому; здатності людини до можливих видів діяльності, що надає навчання в результаті (Беспалько В., 1970).

Цілі навчання виступають у двох функціях: 1) загального орієнтування навчально-виховного процесу та 2) критерії його результативності. Це означає, що цілі навчання: 1) повинні бути описані в якостях формування особистості, яка навчається, у характеристиках змісту навчання, які повинні стати надбанням особистості; 2) повинні відображати плановані результати навчання в системі якісних і кількісних характеристик навченості школярів (Красновський Е., 1987).

ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА

I. ЗАГАЛЬНІ ДЛЯ ВСІХ СКЛАДНИКІВ ОСВІТИ	
1.	Конституція України від 28.06.1996 №254/96-ВР https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2.	Кодекс Законів України «Про працю» від 10.12.1971 №322-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08
3.	Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
4.	Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР «Про професійну (професійно-технічну) освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80
5.	Закон України від 16.01.2020 №463-IX «Про повну загальну середню освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20
6.	Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII «Про фахову передвищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19
7.	Закон України від 14.10.1992 №2694-XII «Про охорону праці» http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
8.	КОДЕКС ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text
9.	Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР «Про звернення громадян» https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80
10.	Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18
11.	Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text
12.	Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17
13.	Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII «Про інформацію» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12
14.	Закон України від 05.07.1994 №80/94-ВР «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80
15.	Закон України від 09.04.2015 № 319-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-19
16.	Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80
17.	Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI «Про захист персональних даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17

18.	Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17
19.	Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768-III https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14
20.	Указ Президента України 25.06.2013 № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013
21.	Указ Президента України від 08.11.2019 №837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837/2019
22.	Указу Президента України від 30 вересня 2010 р. № 926 «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» (поточна редакція) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926/2010
23.	Постанова КМУ від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF
24.	Постанова КМУ від 4 грудня 2019 р. № 1002 Про затвердження Типового положення про регіональну раду професійної (професійно-технічної) освіти https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2019-%D0%BF
25.	Постанова КМУ від 12 червня 2020 р. № 471 Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/471-2020-%D0%BF#Text
26.	Розпорядження КМУ від 10.06.2020 № 656-р Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-metodichnih-a656r
27.	Лист МОН № 1/9-433 від 28.08.21 року Про окремі питання діяльності закладів загальної середньої освіти у новому 2021/2022 навчальному році http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83895/
28.	Наказ МОН № 1182 від 05.11.2021 року Про затвердження Методології та критеріїв проведення гендерного аудиту закладів освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodologiyi-ta-kriteriyiv-provedennya-gendernogo-audituzakladiv-osviti
29.	Лист МОН № 1/9-433 від 28.08.21 року Про окремі питання діяльності закладів загальної середньої освіти у новому 2021/2022 навчальному році http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83895/
30.	Наказ МОН № 1182 від 05.11.2021 року Про затвердження Методології та критеріїв проведення гендерного аудиту закладів освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodologiyi-ta-kriteriyiv-provedennya-gendernogo-audituzakladiv-osviti

31.	Наказ Державної служби якості освіти України від 11.04.2022 № 01-10/39 «Про затвердження Орієнтовного переліку документів, що є предметом аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти» https://sqe.gov.ua/law/nakaz-derzhavnoi-sluzhbi-yakosti-osviti-69/
32.	Закон України від 19 червня 2022 року № 2312-IX Про внесення змін до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2312-20#Text
33.	Закон України від 14 квітня 2022 року № 2196-IX Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяких категорій громадян https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2196-20#Text
34.	Постанова КМУ від 21 червня 2022 р. № 704 Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері освітньої діяльності, що підлягає ліцензуванню, та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Міністерством освіти і науки, обласними, Київською міською державними адміністраціями https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2022-%D0%BF#Text
35.	Закон України № 2157-IX від 24.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-20#Text
36.	Наказ МОН № 278 від 30.03.2022 року Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.01.2022 №3 «Про деякі питання проведення сертифікації в 2022 році» https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/624/6bf/722/6246bf722b174941745311.pdf
II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ	
1.	Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80
2.	Закон України від 12.01.2012 № 4312- VI «Про професійний розвиток працівників» (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17
3.	Закон України «Про зайнятість населення» від 5 липня 2012 року № 5067-VI (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17
4.	Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22 червня 2012 року № 5026-VI (зі змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17
5.	Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» 15 вересня 1999 року № 1045-XIV (зі змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text

6.	Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII «Про колективні договори і угоди» http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3356-12
7.	Закон України від 03.03.1998 N137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80
8.	Закон України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» від 20 листопада 2012 року № 5499-VI https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5499-17#Text
9.	Закон України від 02.09.2008 № 345-VI «Про підвищення престижності шахтарської праці» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/345-17
10.	«Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року» (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80
11.	«План заходів на 2020-2027 роки щодо впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічного) освіти» Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта «на період до 2027 року», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2020 № 508-р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2020-%D1%80
12.	«Концепція підготовки фахівців з дуальної форми отримання освіти», затверджена розпорядженням КМУ від 19 вересня 2018 № 660-р https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80
13.	«План заходів щодо реалізації Концепції підготовки фахівців з дуальної форми отримання освіти», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 № 214-р; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2019-%D1%80
14.	Постанова КМУ від 15.04.2013 № 306 «Про затвердження Порядку формування державного замовлення на перепідготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищенню кваліфікації та перепідготовку кадрів» (редакція https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/306-2013-%D0%BF
15.	Спільний наказ МОН та Мінпраці та соціальної політики України від 26.03.2001 № 127/151 (поточна редакція) «Про затвердження Положення про професійне навчання працівників на виробництві» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-01
16.	Спільний наказ МОН та Мінпраці та соціальної політики України від 27.12.2006 № 500/861 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0032-07
17.	Спільний наказ Мінсоцполітики України та МОН України від 15.09.2017 №1482/1277 «Про затвердження змін до Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних», зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 09.10.2017 №1238/31106 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-17#Text

18.	Наказ МОН України від 16.05.2006 №373 «Про формування обсягів державного замовлення на підготовку робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах Міністерства освіти і науки України». https://ips.ligazakon.net/document/MUS4313
19.	Порядок визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 576 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-2021-%D0%BF#Text
20.	Положення про реєстр кваліфікацій, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 620 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620-2021-%D0%BF#Text
21.	Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового положення про кваліфікаційний центр» від 22.04.2021 № 452, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 р. за № 804/36426; http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36426.html https://ips.ligazakon.net/document/RE36426?an=1
22.	Наказ МОН України від 12.04.2021 № 411 Про модернізацію програмного забезпечення Єдиної державної електронної бази з питань освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-modernizaciyu-programnogo-zabezpechennya-yedinoyi-derzhavnoyi-elektronno
23.	Лист МОН України від 14.06.2021 № 1/9-311 Щодо інформаційних матеріалів про документи вступників http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/82827/
24.	Наказ МОН України від 28.04.2021 № 481 Про організацію та проведення Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» у 2021 - 2022 роках https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-ta-provedennya-vseukrayinskogo-konkursu-profesijnoyi-majsternosti-worldskills-ukraine-u-2021-2022-rokah
25.	Наказ МОН України від 16.02.2021 № 204 Про затвердження положень про реєстри Єдиної державної електронної бази з питань освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhen-pro-reyestri-yedinoyi-derzhavnoyi-elektronnoyi-bazi-z-pitan-osviti
26.	Указ Президента України № 94/2021 від 12.03.21 року Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року http://osvita.ua/legislation/other/81510/
27.	Указ Президента України №211/2021 від 27 травня 2021 року Про персональний склад Ради з питань розвитку професійної (професійно-технічної) освіти https://president.gov.ua/documents/2112021-38993
28.	Постанова КМУ № 1391 від 28.12.2021 року Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/85333/
29.	Наказ МОН No 9 від 05.01.2022 року Про підготовку до проведення у 2022 році вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85313/

30.	Постанова КМУ від 07 липня 2022 р. № 769 Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2022 році https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/769-2022-%D0%BF#Text
31.	Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 329-р Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-2022-%D1%80#Text
32.	Наказ МОН №273 від 26.03.2022 «Про затвердження Положення про внутрішню академічну мобільність здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, які навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0437-22#Text
33.	Наказ МОН №587 від 23.06.2022 «Про організацію роботи консультативних телефонів Міністерства освіти і науки «Вступна компанія 2022 року» https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/62b/595/303/62b5953038e03766950653.pdf
34.	Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 Про затвердження Національної рамки кваліфікацій https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF
35.	Спільний наказ Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України та Міністерства соціальної політики від 20.04.2012 № 488/225 «Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій» Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій LIGA:ZAKON
36.	Положення про порядок затвердження та погодження статутів вищих та професійно-технічних навчальних закладів у Міністерства освіти України, затвержене наказом МОН України від 27.10.1999 №370. <i>(поточна редакція)</i> https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0800-99
37.	Наказ Мінсоцполітики України від 23.12.2013 № 886 «Про затвердження Переліку робітничих професій, за якими здійснюється підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0005-14#n13
38.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.05.2013 № 499 «Про затвердження Типових правил прийому до закладів професійної (професійно-технічної) освіти України» (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-13#n15
39.	Наказ МОН України від 06.12.2010 № 1204 «Про затвердження Типових штатних нормативів професійно-технічних навчальних закладів» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-11
40.	Наказ МОН від 23.03.2005 № 178 «Про затвердження Примирного положення про порядок звітування керівників